

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Vicelanråd

Harry Jansson

Föredragande

Rättsakkunnig

Max Andersson

Justerat

Omedelbart

Nr 62

Kommunikationsministeriets begäran om utlåtande om utkast till bedömningspromemoria om ändringsbehovet i förfarandet för sökande av ändring i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

ÅLR 2023/3713

366 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande till Kommunikationsministeriet enligt bilaga.

Hänvisning
VN/24866/2022

Kommunikationsministeriet

Kontaktperson
Max Andersson

kirjaamo.lvm@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkast till bedömningspromemoria om ändringsbehoven i förfarandet för sökande av ändring i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

Bakgrund

Landskapsregeringen mottog den 3 maj 2023 ett svenskt sammandrag av utkastet till bedömningspromemorian om ändringsbehoven i bestämmelserna om ändringssökande i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

De föreslagna lagändringarna syftar till att ändra bestämmelserna om ändringssökande så att den direkta besvärsvägen antingen 1) förblir oförändrad 2) slopas och besvären hänvisas till förvaltningsdomstolen 3) slopas och besvären hänvisas till marknadsdomstolen 4) slopas och besvären hänvisas dels till marknadsdomstolen och dels till förvaltningsdomstolen.

Ämbetspråket

Landskapsregeringen har endast erhållit en kortare sammanfattning av utkastet till bedömningspromemorian om ändringsbehoven i bestämmelserna om ändringssökande i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation på svenska. Ämbetspråket vid landskapsregeringen är enligt 36 § självstyrelselagen för Åland svenska och rikets myndigheter har enligt 38 § självstyrelselagen en skyldighet att kommunicera med landskapsregeringen på svenska. Landskapsregeringen kan därför endast lämna ett utlåtande angående innehållet till de delar som har översatts till svenska.

Behörighetsfördelning

Landskapet har i enlighet med 18 § 1 och 4 punkten självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om lagtingets organisation, landskapsregeringen och underlydande myndigheter och inrättningar samt kommunernas förvaltning. Det här innebär att myndigheter inom landskaps- och kommunalförvaltningen i regel ska sköta sina förvaltningsuppgifter och -ärenden enligt landskapets allmänna förvaltningslagstiftning (främst förvaltnings-, offentlighets- och dataskyddslagstiftningen).

Detta gäller oberoende av vilken metod eller teknik som används vid skötseln av förvaltningsuppgifterna, dvs. landskapet antar landskapslagstiftning om den elektroniska ärendehantering inom förvaltningen. Om myndigheternas beslut överklagas till förvaltningsdomstolen blir ärendet föremål för rikslagstiftningen om rättegång i förvaltningsärenden. Ytterligare kan i sammanhanget nämnas att arkivväsendet hör till landskapets behörighet med stöd av 18 § 14 punkten självstyrelselagen och med stöd av 20 § 20 punkten postväsendet samt rätt att utöva rundradio- och televisionsverksamhet inom landskapet med undantag för förhållandet till utländska makter och internationella förpliktelser.

Från huvudregeln om att landskapet har behörigheten att lagstifta om förvaltningsförfarandet vid självstyrelsemyndigheterna och kommunerna på Åland finns ett undantag i 60a § självstyrelselagen. När det gäller sekretess och handlingars offentlighet som avses i 9 och 9a kapitlet i självstyrelselagen om internationella förpliktelser samt ärenden som gäller Europeiska unionen så ska rikslagstiftningen gälla. Det förutsätts således ett uttryckligt stadgande i självstyrelselagen för att ett undantag från huvudregeln ska kunna göras. I allmänhet kan också nämnas att när det gäller förvaltningsförfarandet inom Europeiska unionen konstateras att unionen saknar självständig behörighet att vidta lagstiftningsåtgärder avseende medlemsstaternas interna förvaltningsförfarande. EU har enbart behörighet att vidta åtgärder som stödjer, samordnar eller kompletterar medlemsstaternas åtgärder inom området för administrativt samarbete. EU:s begränsade kompetens på området hindrar inte att unionen agerar inom det förvaltningsrättsliga området, men då på annan rättslig grund (för närmare motivering se LF 26/2016–2017, s. 25–27).

Riket har i enlighet med 27 § 1 punkten självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om stiftande, ändring och upphävande av grundlag samt avvikelse från grundlag. I 21 § grundlagen (FFS 731/1999) föreskrivs om grunderna för god förvaltning. Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning skall tryggas genom lag. En huvudsaklig målsättning med den föreslagna lagstiftningen i betänkandet är att trygga en fortsatt god förvaltning även vad gäller myndigheternas digitala lösningar. Högsta domstolen har uttalat att rikets allmänna förvaltningsrättsliga procedurbestämmelser ska tillämpas på verksamhet hos landskapets myndigheter när de sköter förvaltningsuppgifter som hör till rikets behörighet (31.1.2003, OH 2002/107).

Liksom digitaliseringen av förvaltningsförfarandet berörs inte heller dataskydd eller behandling av personuppgifter överlag i uppdelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan Åland och riket i självstyrelselagen. Lagstiftningsbehörigheten bör därför enligt Högsta Domstolen bedömas utgående från de rättsområden som hör till landskapets respektive rikets lagstiftningsbehörighet (21.11.2018, OH 2018/11).

Bedömning

Av det material som har översatts till svenska bedömer landskapsregeringen att den föreslagna lagstiftningen hör till Rikets lagstiftningsbehörighet. De föreslagna förändringarna bedöms inte få några särskilda effekter för Åland.

Vicelantråd

Harry Jansson

Rättssakkunnig

Max Andersson